

**AKADEMIA GÓRNICZO-HUTNICZA
IM. STANISŁAWA STASZICA W KRAKOWIE**

**AGH UNIVERSITY OF SCIENCE
AND TECHNOLOGY**

AGH

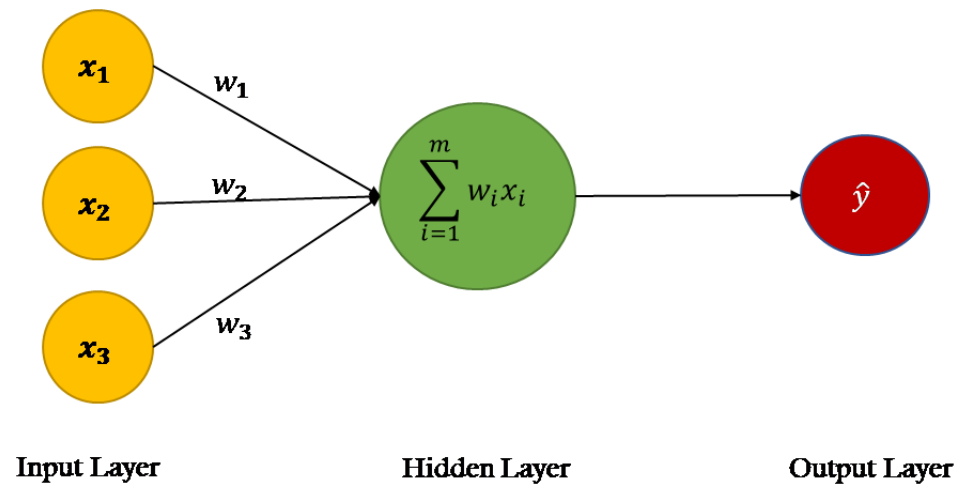
Głębokie sieci neuronowe

Dariusz Kucharski
Katedra Automatyki i Robotyki

24.10.2019, Kraków

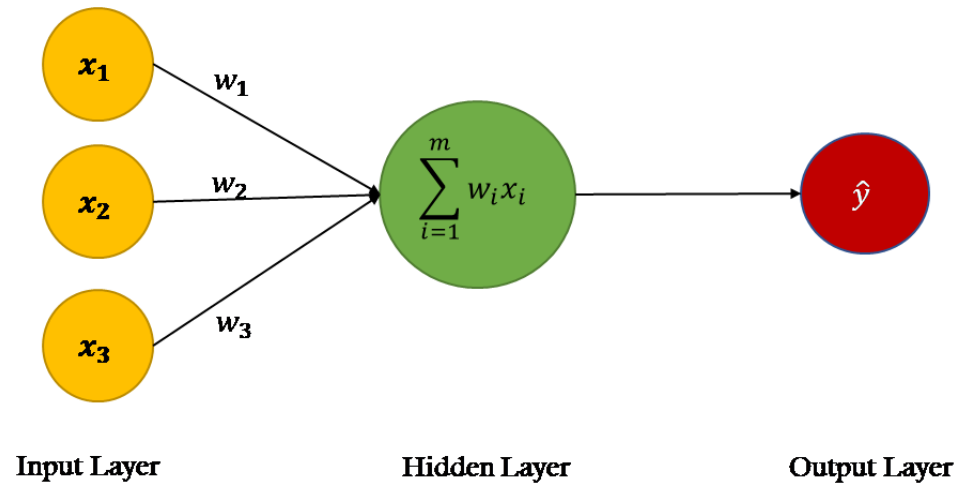
Sztuczny neuron

- » Regresja liniowa dla liniowej funkcji aktywacji
- » Regresja logistyczna dla funkcji aktywacji sigmoid

Schemat sieci z jednym neuronem [4]

Parametry sieci

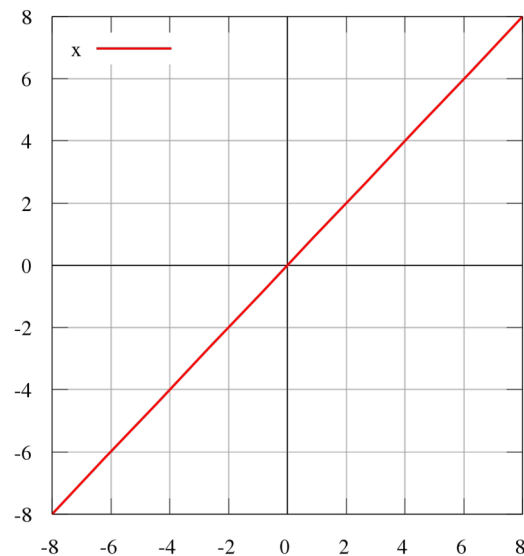

Schemat sieci z jednym neuronem [4]

- » Ilość parametrów równa się długości wektora wejściowego
- » W przypadku wielu neuronów, ich liczba zwielokrotnia ilość parametrów do optymalizacji

Funkcje aktywacji

» Liniowa funkcji aktywacji

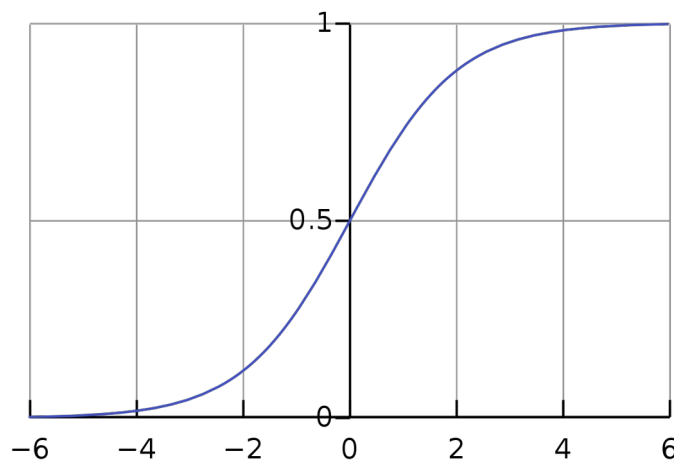

https://en.wikipedia.org/wiki/Identity_function

» Funkcja sigmoidalna

$$S(x) = \frac{1}{1 + e^{-x}} = \frac{e^x}{e^x + 1}$$

https://en.wikipedia.org/wiki/Sigmoid_function

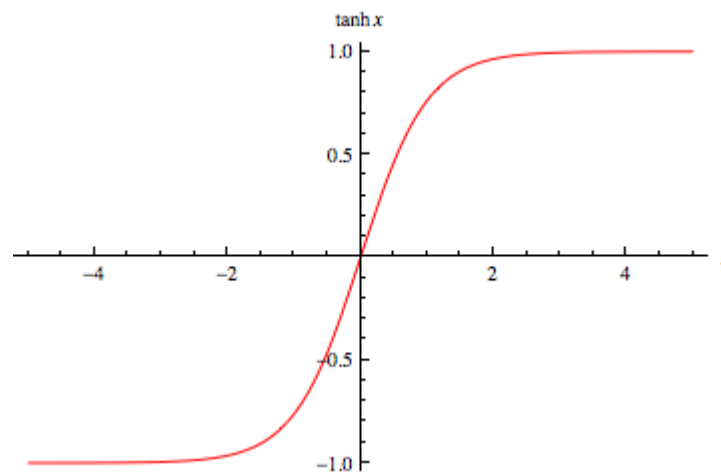
https://en.wikipedia.org/wiki/Sigmoid_function

Funkcje aktywacji

» Tangens hiperboliczny

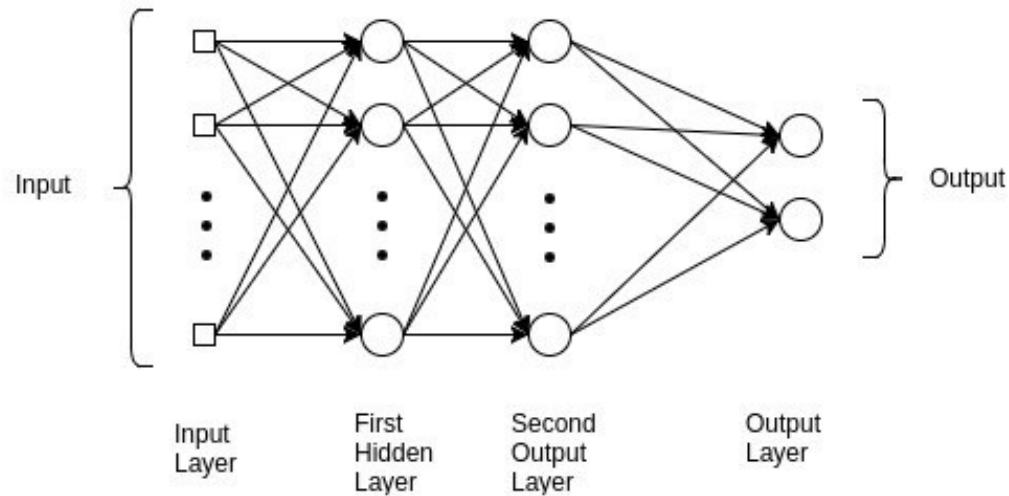
$$\operatorname{tgh} x = \frac{\sinh x}{\cosh x} = \frac{e^x - e^{-x}}{e^x + e^{-x}}$$

https://pl.wikipedia.org/wiki/Funkcje_hiperboliczne

<http://mathworld.wolfram.com/images/interactive/TanhReal.gif>

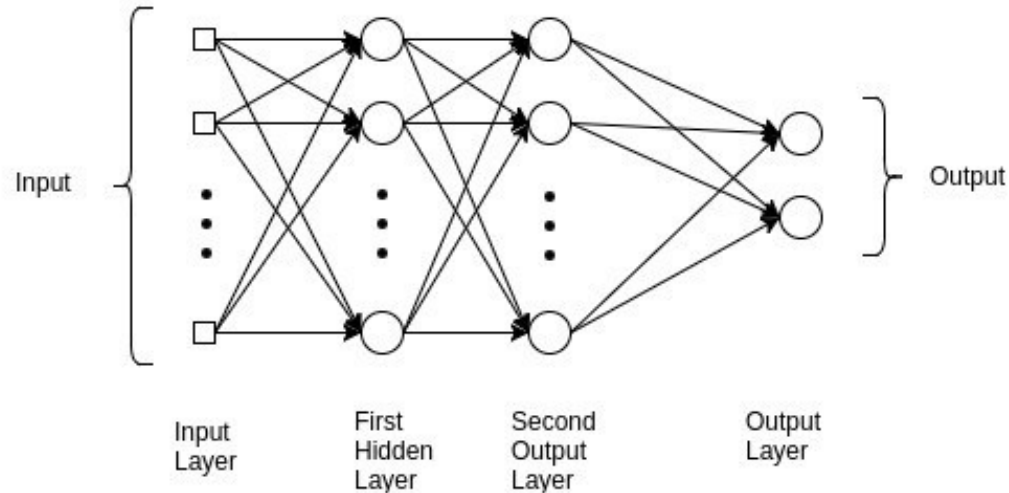
Sieci MLP

Schemat sieci mlp [12]

- » Wiele neuronów, połączonych warstwami każdy z każdym
- » $f(x) = f_1(f_2(f_3(x)))$ – $f(x) = x * W_1 = y_1$; $y_1 * W_2 = y_2$; $y_2 * W_3 = y_3 = f(x)$
- » Dla sieci o 2 warstwach ukrytych, oraz wejściu n-elementowym ilość parametrów do optymalizacji wynosi:
  - Zaczynając od wejścia: $n * \text{ilość neuronów warstwie ukrytej } (h_1)$
  - $h_1 * \text{ilość neuronów w drugiej warstwie ukrytej } (h_2)$
  - $h_2 * \text{ilość wyjść } (o)$
- » W sumie: $n * h_1 + h_1 * h_2 + h_2 * o$

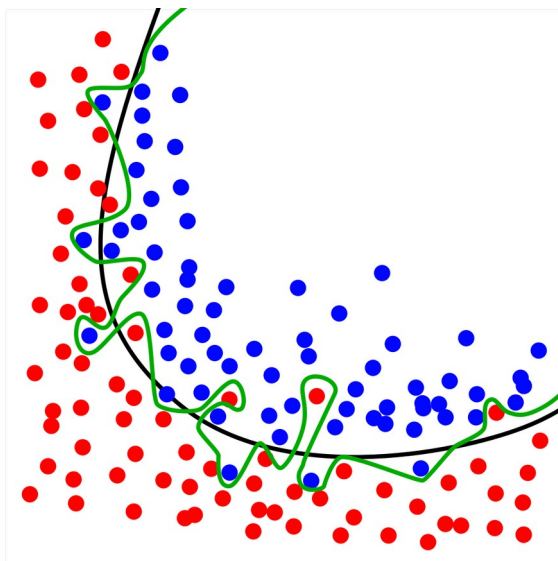
Parametry sieci MLP

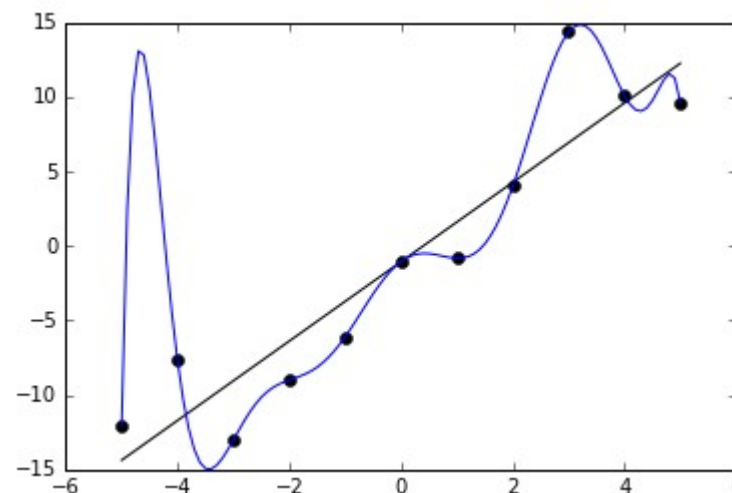
Schemat sieci z mlp [12]

- » Przykład: dla sieci, która ma 32 neurony w pierwszej warstwie ukrytej, 8 neuronów w drugiej warstwie ukrytej, wektor cech o długości 10, jedno wyjście:
  - $10 \text{ cech} * 32 \text{ neurony} = 320$
  - $32 \text{ wejścia na drugą warstwę ukrytą} * 8 \text{ neuronów} = 256$
  - $8 * 2 = 16$
- » W sumie: $320 + 256 + 8 = 584$

Ilość parametrów vs ilość przykładów

<https://en.wikipedia.org/wiki/Overfitting>

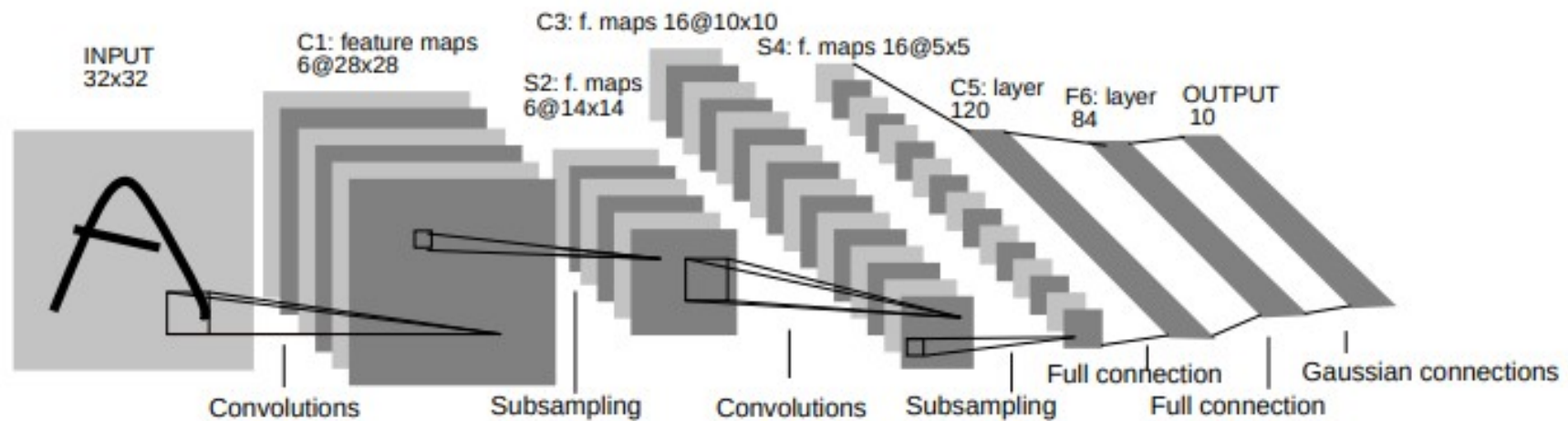
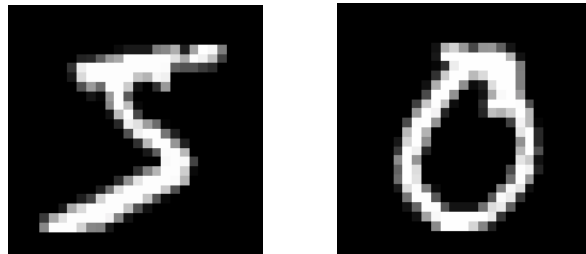

- » Często zbyt mała ilość przykładów uczących w stosunku do ilości parametrów, może prowadzić do dopasowania się modelu do danych (overfitting)

Sieci konwolucyjne

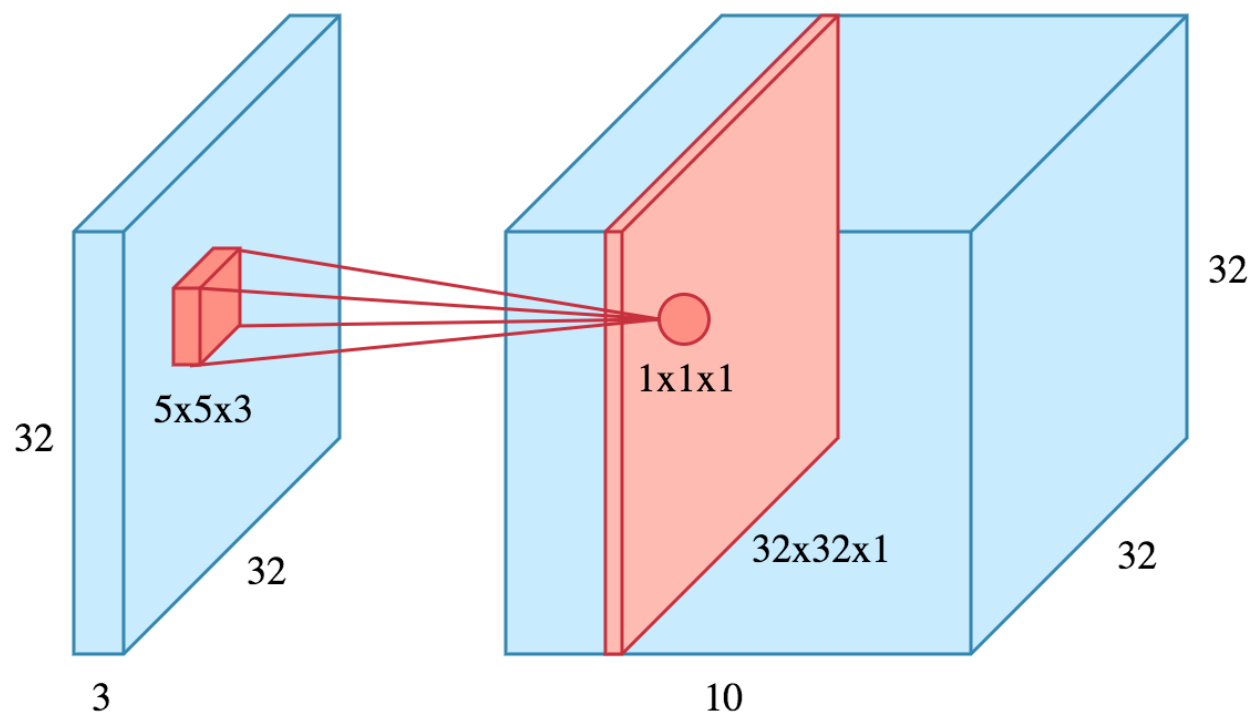
- » Yann Lecun
- » baza Mnist [1]

Architektura sieci do klasyfikacji odręcznie pisanych cyfr [1]

Sieci konwolucyjne

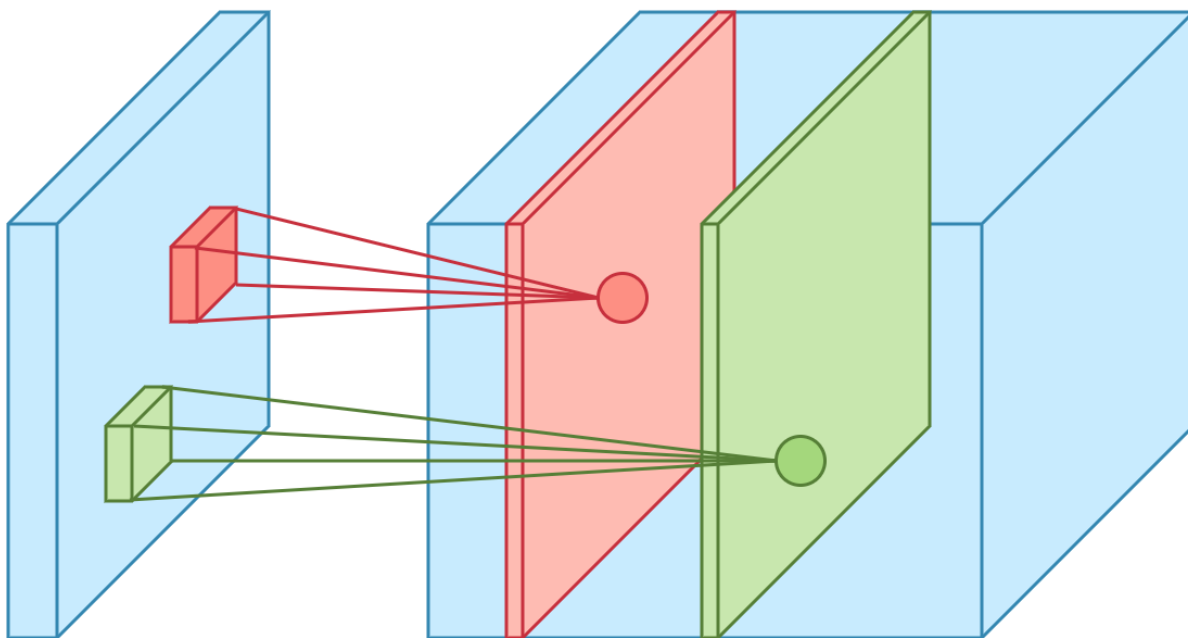
» Warstwa konwolucyjna

Konwolucja w sieciach neuronowych [2]

Sieci konwolucyjne

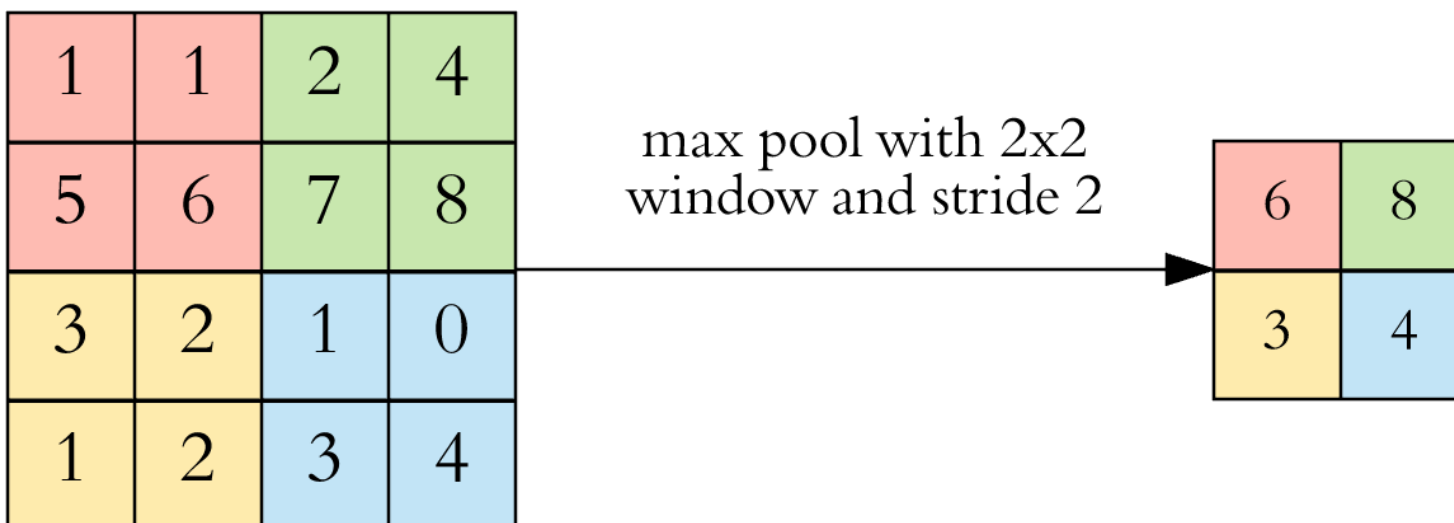
» Warstwa konwolucyjna

Każdy filtr tworzy kolejną feature mapę [2]

Sieci konwolucyjne

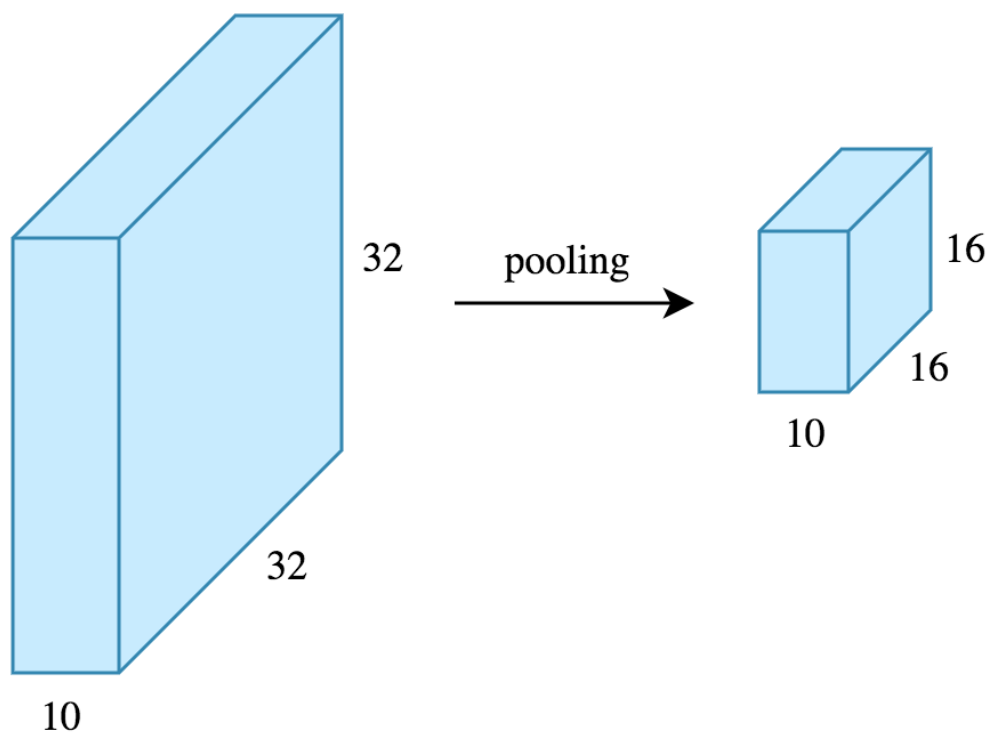
» Maxpooling

Maxpooling w sieciach neuronowych [2]

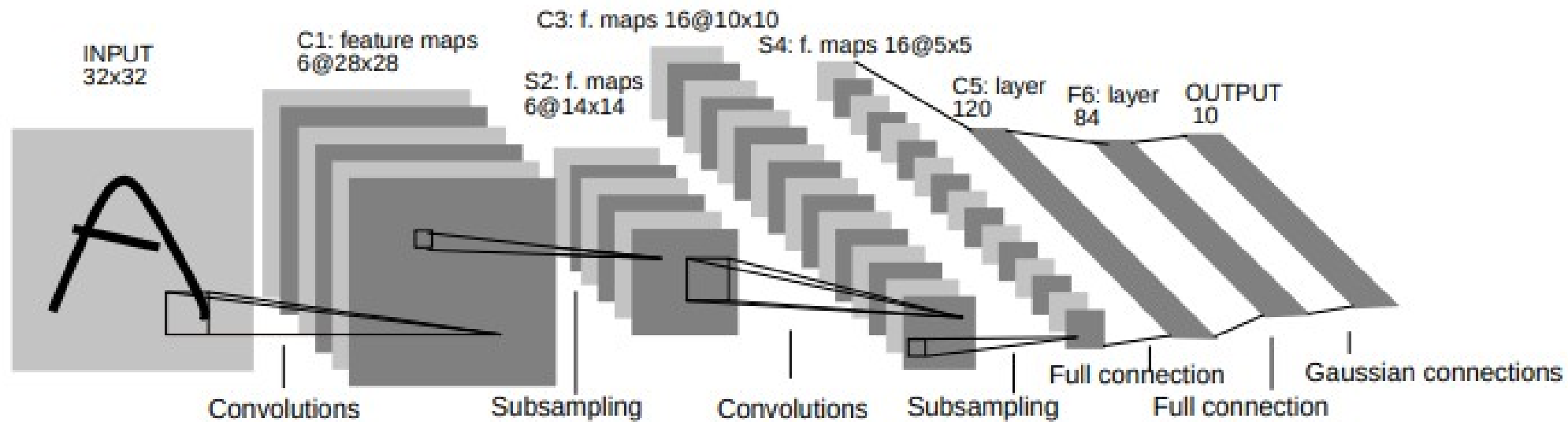
Sieci konwolucyjne

» Maxpooling

Redukcja wymiarów o połowę [2]

Sieci konwolucyjne

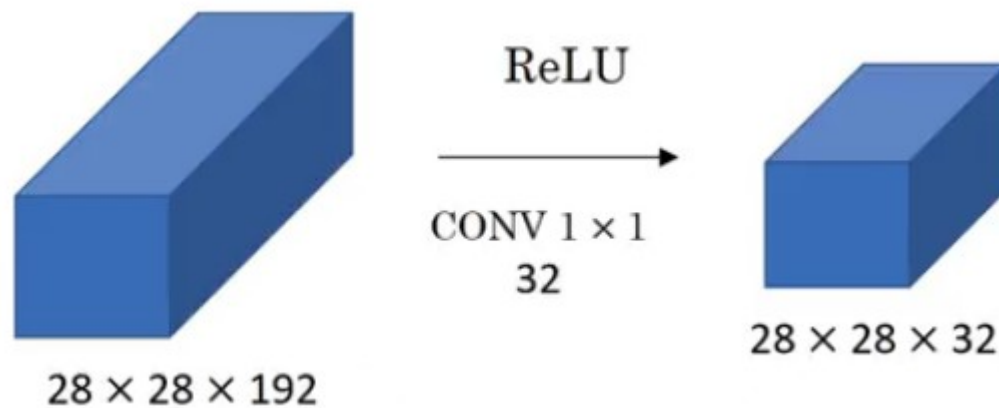

Architektura sieci do klasyfikacji odręcznie pisanych cyfr [1]

Sieci konwolucyjne

» Konwolucja 1x1

- Pozwala zredukować rozmiar feature map w przestrzeni kanałów
- Działa jak dense layer „w głąb”

Redukcja wymiaru dzięki operacji konwolucji 1x1 [3]

Sieci konwolucyjne

» Konsekwencje stosowania

- Badanie wystąpienia lokalnych korelacji
- Redukcja ilości parametrów do optymalizacji
np.: out: $64 \times 64 \times 16 \rightarrow 128$ neuronów w warstwie dense
 $\sim 65k * 128 \sim 8$ milionów parametrów, redukcja do 4M po zastosowaniu MP, zastosowanie konwolucji 1×1 , np. 8 filtrów da $32 \times 32 \times 8$, to już 2M parametrów (oczywiście nie zawsze redukcja parametrów jest możliwa)
- Lokalne uniezależnienie od wystąpienia cechy
- Eliminacja z przestrzeni cech nieznaczących (w przypadku gdy szukamy wartości maksymalnych)

Ataki na sieci konwolucyjne

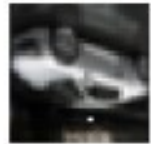
AllConv

SHIP
CAR(99.7%)

HORSE
DOG(70.7%)

CAR
AIRPLANE(82.4%)

DEER
AIRPLANE(49.8%)

HORSE
DOG(88.0%)

NiN

HORSE
FROG(99.9%)

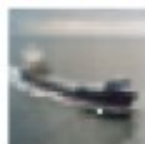
DOG
CAT(75.5%)

DEER
DOG(86.4%)

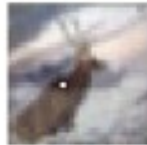

BIRD
FROG(88.8%)

SHIP
AIRPLANE(62.7%)

VGG

DEER
AIRPLANE(85.3%)

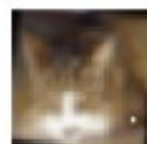
BIRD
FROG(86.5%)

CAT
BIRD(66.2%)

SHIP
AIRPLANE(88.2%)

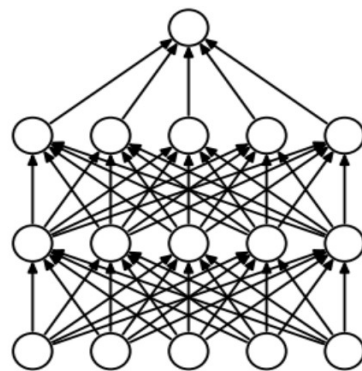
CAT
DOG(78.2%)

Zmiana wartości danego piksela na maksymalna, może spowodować propagowanie się tej informacji w głąb sieci powodując na końcu błędną klasyfikację [13] - One pixel attack for fooling deep neural networks.

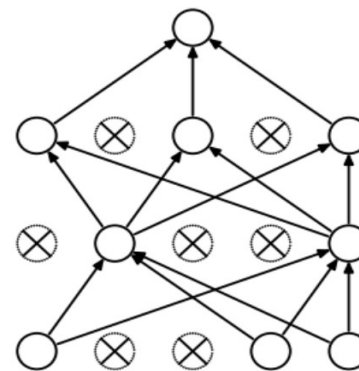
Sieci konwolucyjne

» Dropout

- Metoda regularyzacji
- Polega na odłączeniu losowych neuronów w celu uniezależnienia kolejnej warstwy od informacji przekazywanej przez te neurony (podobieństwo do ensemble methods)
- Wyłączenie niektórych neuronów w trakcie uczenia powoduje, że kolejne warstwy nie polegają jedynie na informacji przekazanej z konkretnego neuronu

(a) Standard Neural Net

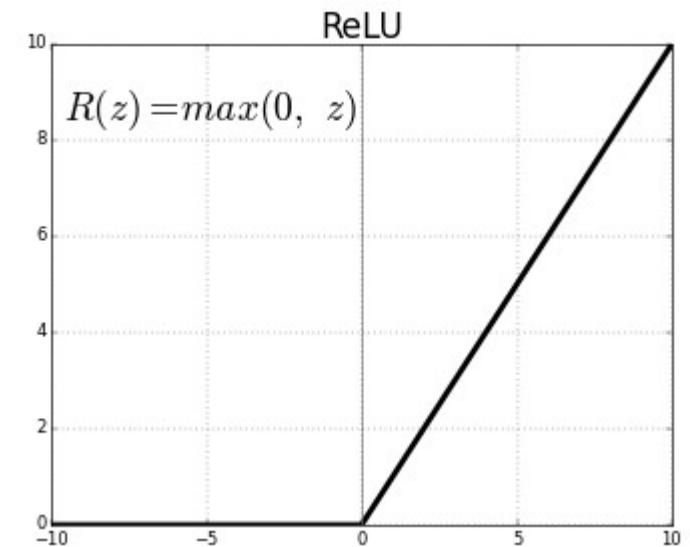
(b) After applying dropout.

Schematyczne przedstawienie działania dropoutu [5]

Sieci konwolucyjne

» Funkcja aktywacji Relu

- x dla $x > 0$, 0 w przeciwnym razie
- Najczęściej występuje po warstwach konwolucyjnych
- Choć mogłoby się wydawać (szczególnie dla obrazów), że nie wprowadza nieliniowości, jako funkcja aktywacji osobnych filtrów stanowi pewnego rodzaju zbiór liniowych aproksymacji funkcji nieliniowej

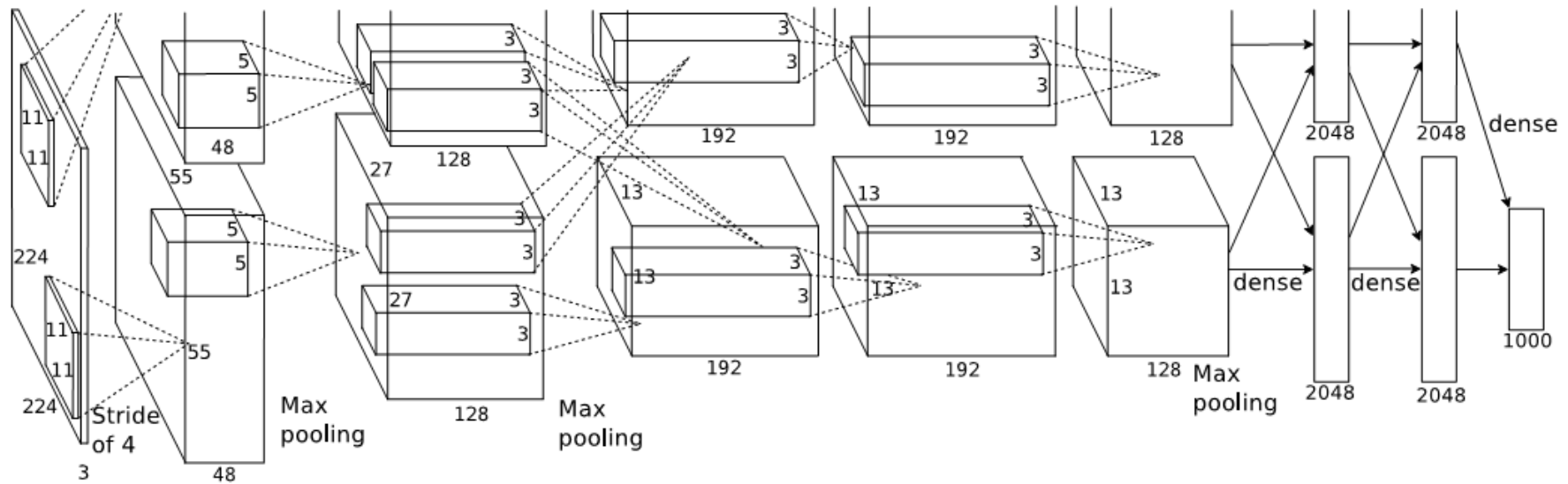
https://cdn-images-1.medium.com/max/800/1*oePAhrm74RNnNEolprmTaQ.png

Sieci konwolucyjne

- » ILSVRC – ImageNet Large Scale Visual Recognition Challenge
- » AlexNet – 2012
  - Konwolucja + maxpooling
  - 3 warstwy dense + softmax
  - Zaproponowanie ReLU jako funkcji aktywacji
  - Uczenie na dwóch GF GTX 580 przez 6 dni
  - Alex Krizhevsky, Ilya Sutskever, Geoffrey Hinton
  - Top-5 error – 15,3% w porównaniu do 26,2% za drugie miejsce

Sieci konwolucyjne

- » ILSVRC – ImageNet Large Scale Visual Recognition Challenge
- » AlexNet – 2012

Sieci konwolucyjne

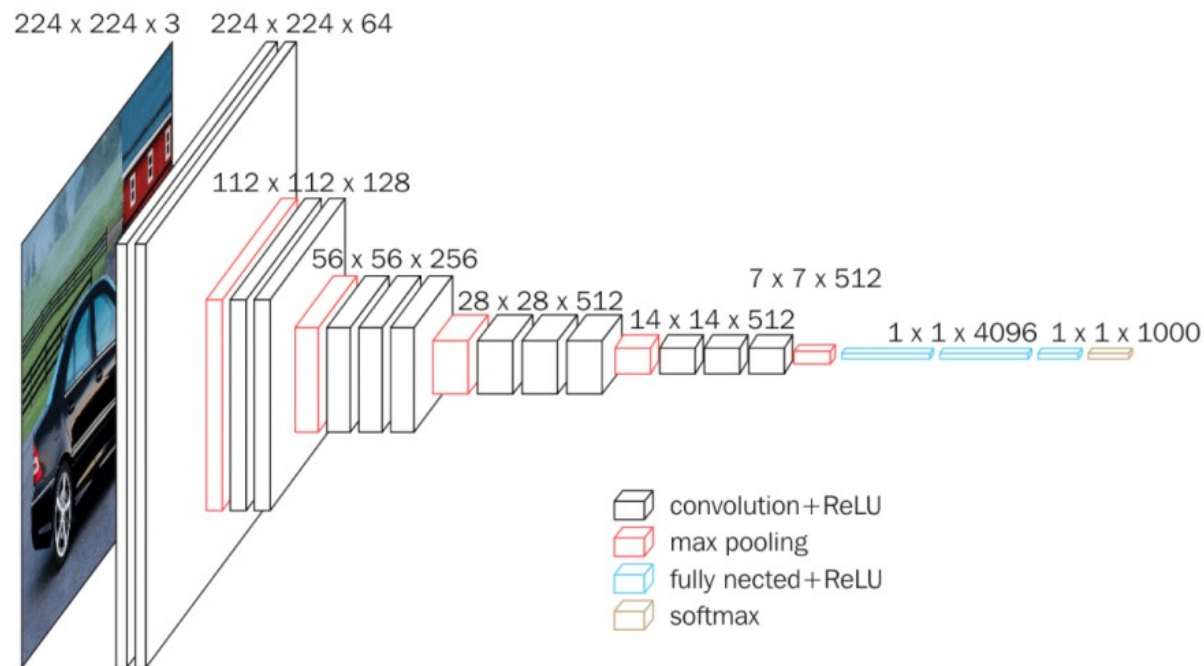
- » ILSVRC – ImageNet Large Scale Visual Recognition Challenge
- » ZFNet – 2013
  - Drobne usprawnienia
  - Top-5 error – 11,2%

Sieci konwolucyjne

- » ILSVRC – ImageNet Large Scale Visual Recognition Challenge
- » VGG – 2014
  - Zastosowanie warstw jedna po drugiej z filtrami 3x3 (szybsze uczenie, mniej parametrów do optymalizacji)
  - Im głębiej tym więcej filtrów (od 64 do 512)
  - Obecnie uważa się, że VGG jest jedną z lepszych architektur dla uczenia z transferem wiedzy (transfer learning) ze względu na swoją prostą architekturę
  - Top-5 error – 7,3%
  - I zajęła drugie miejsce

Sieci konwolucyjne

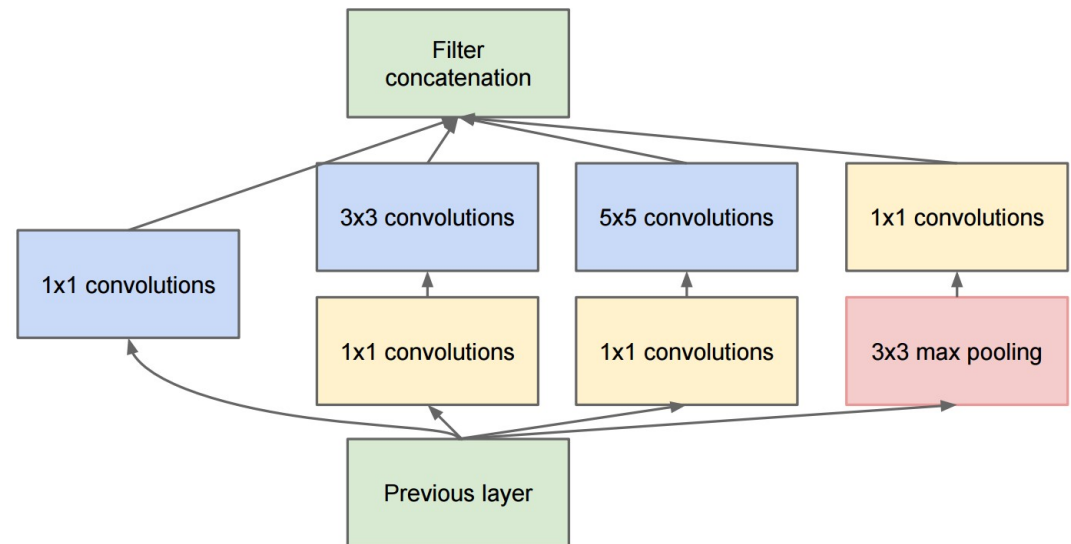
- » ILSVRC – ImageNet Large Scale Visual Recognition Challenge
- » VGG – 2014

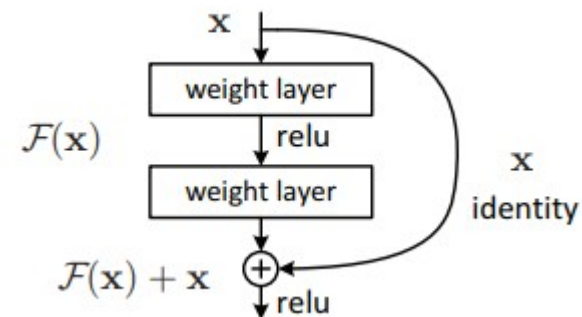
Sieci konwolucyjne

- » ILSVRC – ImageNet Large Scale Visual Recognition Challenge
- » GoogLeNet – 2014
  - Koncepcja iniepcji – kilka bloków połączonych równolegle – sieć uczy się swojej własnej architektury
  - Konwolucja 1x1
  - Top-5 error – 6,67%

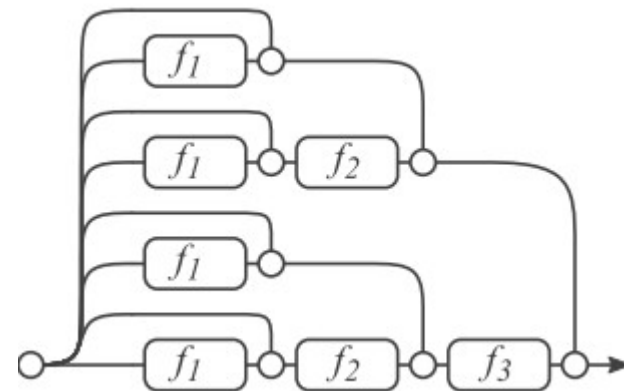
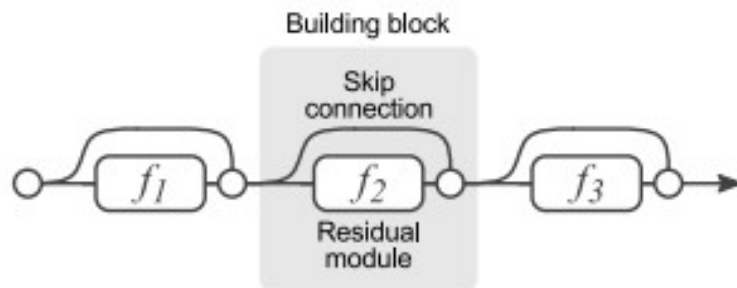
Sieci konwolucyjne

- » ILSVRC – ImageNet Large Scale Visual Recognition Challenge
- » ResNet – 2015
  - Residual block
  - Wyjście sieci rozgałęzia się i prowadzi do kolejnej warstwy
  - 152 warstwy
  - Top-5 error – 3,6%

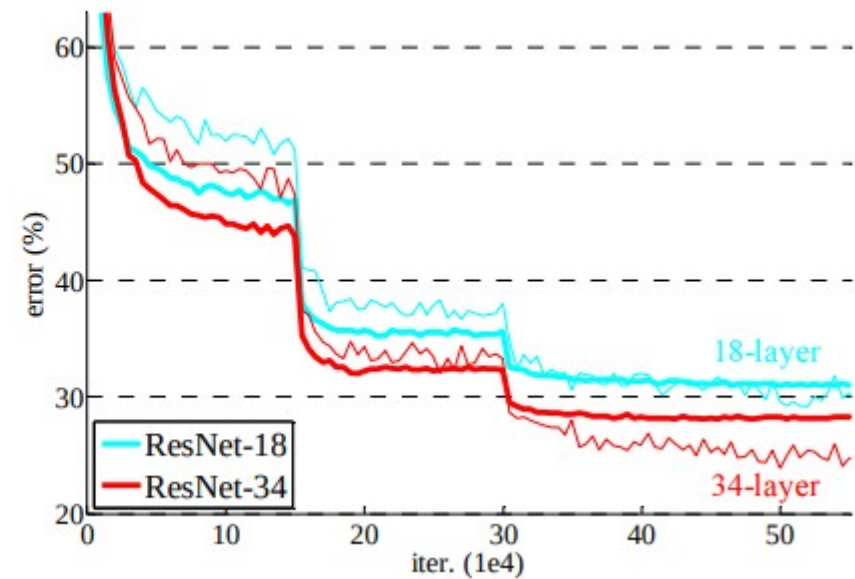
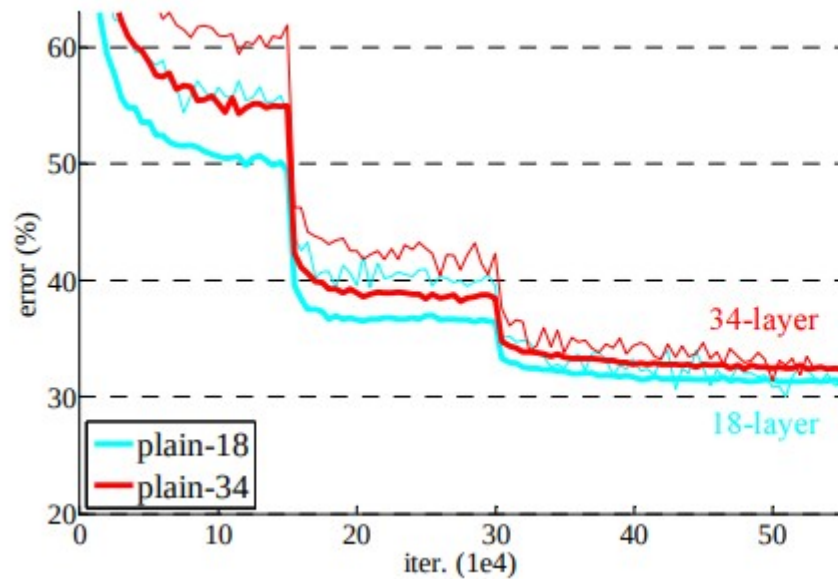
Sieci konwolucyjne

- » Zestaw płytkich sieci neuronowych (ensemble) [11]
- » Brak założenia hierachii warstw
- » Przez co warstwy nie są od siebie zależne w takim stopniu, usunięcie jednego bloku nie pogarsza znacznie skuteczności sieci – usunięcie warstwy z sieci o architekturze typu VGG znacznie obniży skuteczność
- » Różne ścieżki gradientu w propagacji wstecznej – brak zanikania gradientu ze względu na ilość warstw

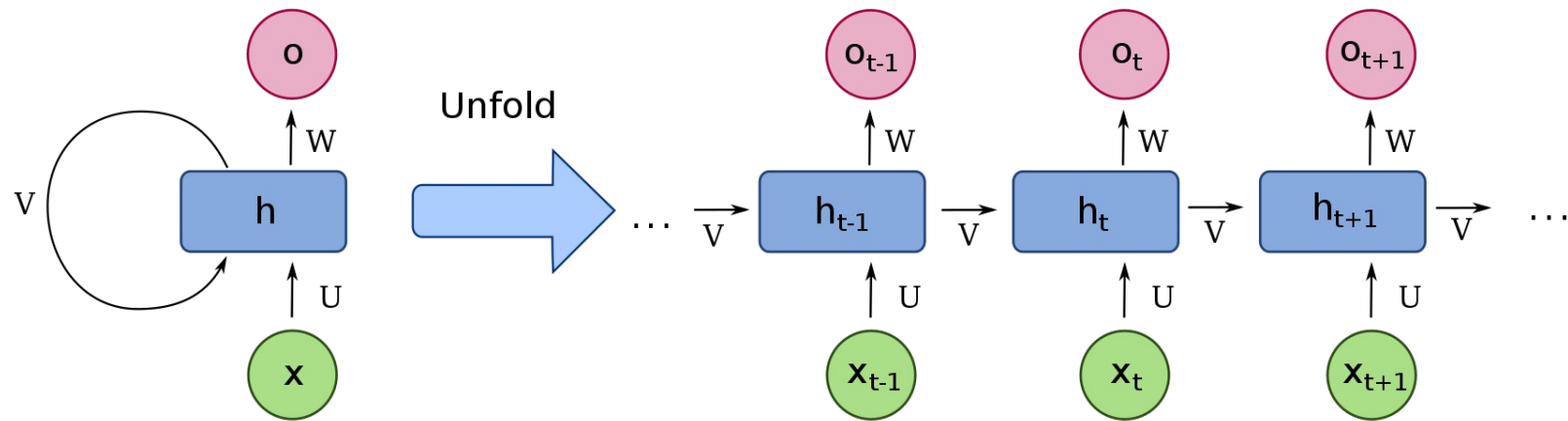

Sieci konwolucyjne

» Lepszy spadek gradientu [10]

Sieci rekurencyjne

https://en.wikipedia.org/wiki/Recurrent_neural_network

$$h^{(t)} = f(w_{in}^{(t)} i^{(t)} + w_{rec}^{(t-1)} h^{(t-1)}) \quad [5]$$

Sieci rekurencyjne

$$\frac{\partial h^{(t)}}{\partial i^{(t-k)}} = f' \left(w_{in}^{(t)} i^{(t)} + w_{rec}^{(t-1)} h^{(t-1)} \right) \frac{\partial}{\partial i^{(t-k)}} \left(w_{in}^{(t)} i^{(t)} + w_{rec}^{(t-1)} h^{(t-1)} \right)$$

$$\frac{\partial h^{(t)}}{\partial i^{(t-k)}} = f' \left(w_{in}^{(t)} i^{(t)} + w_{rec}^{(t-1)} h^{(t-1)} \right) w_{rec}^{(t-1)} \frac{\partial h^{(t-1)}}{\partial i^{(t-k)}}$$

$$\left| \frac{\partial h^{(t)}}{\partial i^{(t-k)}} \right| \leq \left| w_{rec}^{(t-1)} \right| \cdot \left| \frac{\partial h^{(t-1)}}{\partial i^{(t-k)}} \right|$$

$$\left| \frac{\partial h^{(t)}}{\partial i^{(t-k)}} \right| \leq \left| w_{rec}^{(t-1)} \right| \cdot \dots \cdot \left| w_{rec}^{(t-k)} \right| \cdot \left| \frac{\partial h^{(t-k)}}{\partial i^{(t-k)}} \right|$$

[5]

Sieci rekurencyjne

$$h^{(t-k)} = f\left(w_{in}^{(t-k)} i^{(t-k)} + w_{rec}^{(t-k-1)} h^{(t-k-1)}\right)$$

$$\frac{\partial h^{(t-k)}}{\partial i^{(t-k)}} = f'\left(w_{in}^{(t-k)} i^{(t-k)} + w_{rec}^{(t-k-1)} h^{(t-k-1)}\right) \frac{\partial}{\partial i^{(t-k)}} \left(w_{in}^{(t-k)} i^{(t-k)} + w_{rec}^{(t-k-1)} h^{(t-k-1)}\right)$$

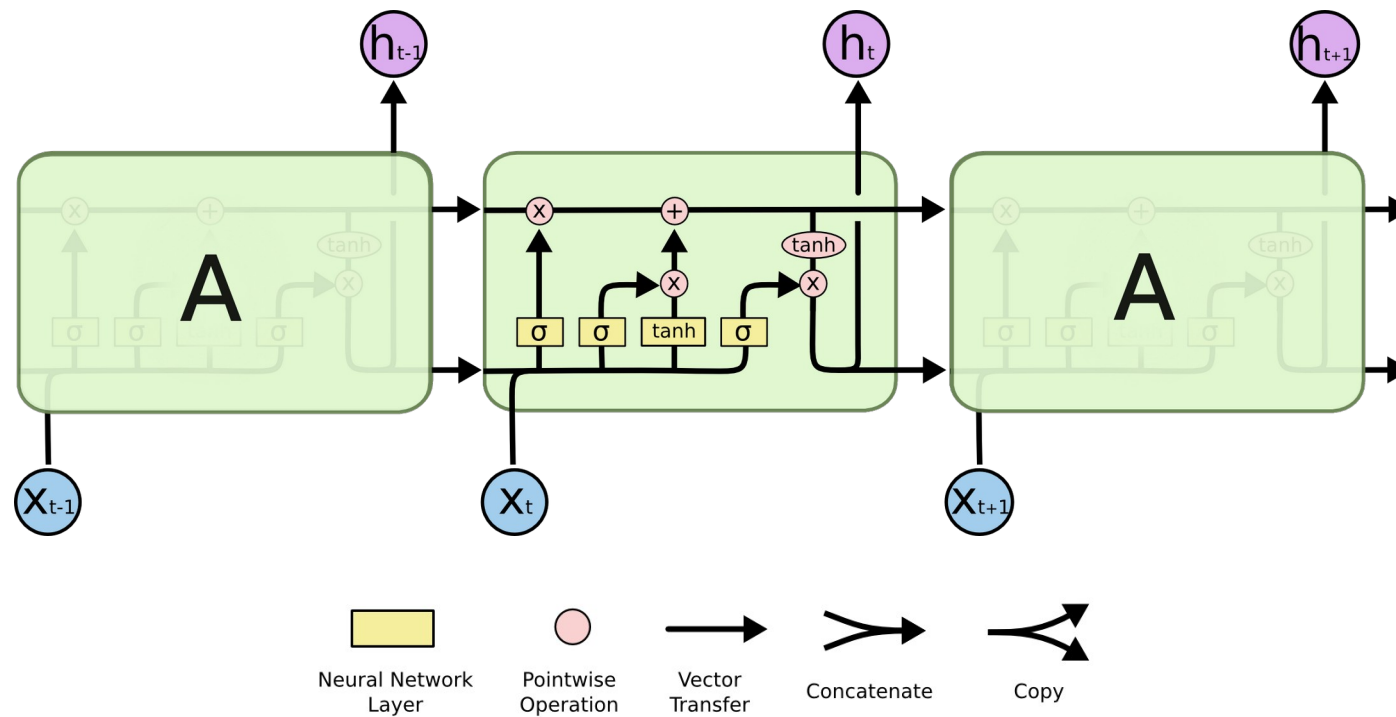
$$\frac{\partial h^{(t-k)}}{\partial i^{(t-k)}} = f'\left(w_{in}^{(t-k)} i^{(t-k)} + w_{rec}^{(t-k-1)} h^{(t-k-1)}\right) w_{in}^{(t-k)}$$

$$\left| \frac{\partial h^{(t-k)}}{\partial i^{(t-k)}} \right| \leq |w_{in}^{(t-k)}|$$

$$\left| \frac{\partial h^{(t)}}{\partial i^{(t-k)}} \right| \leq |w_{rec}^{(t-1)}| \cdot \dots \cdot |w_{rec}^{(t-k)}| \cdot |w_{in}^{(t-k)}| = |w_{rec}|^k \cdot w_{in}$$

Sieci rekurencyjne

» Long-short term memory unit [7]

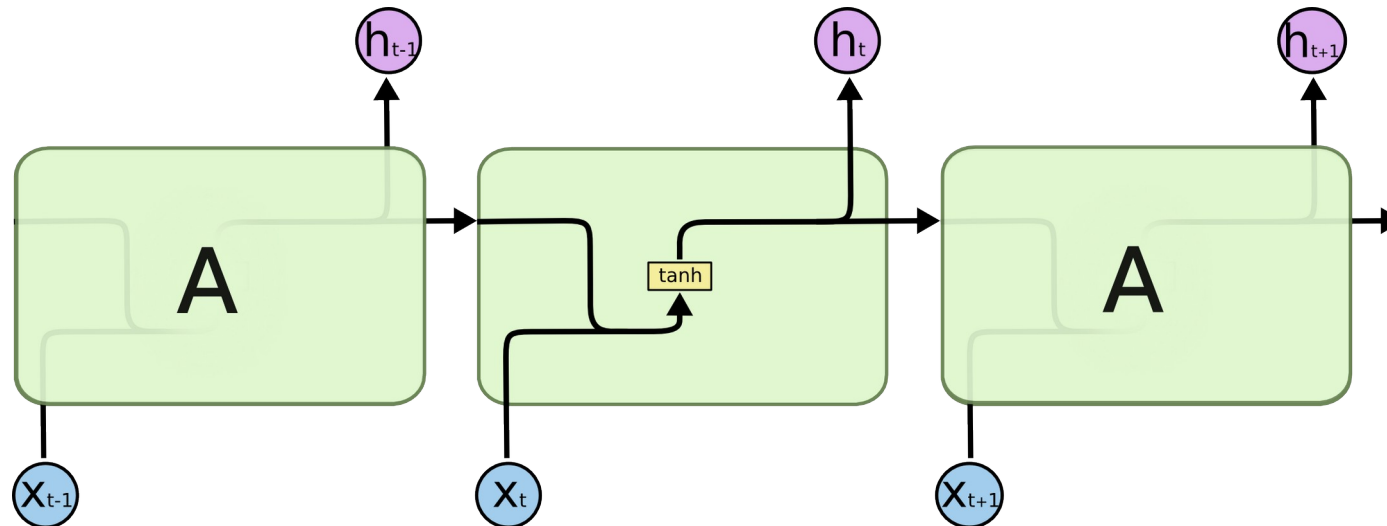

Struktura LSTM [8]

Sieci rekurencyjne

» Klasyczne sieci rekurencyjne

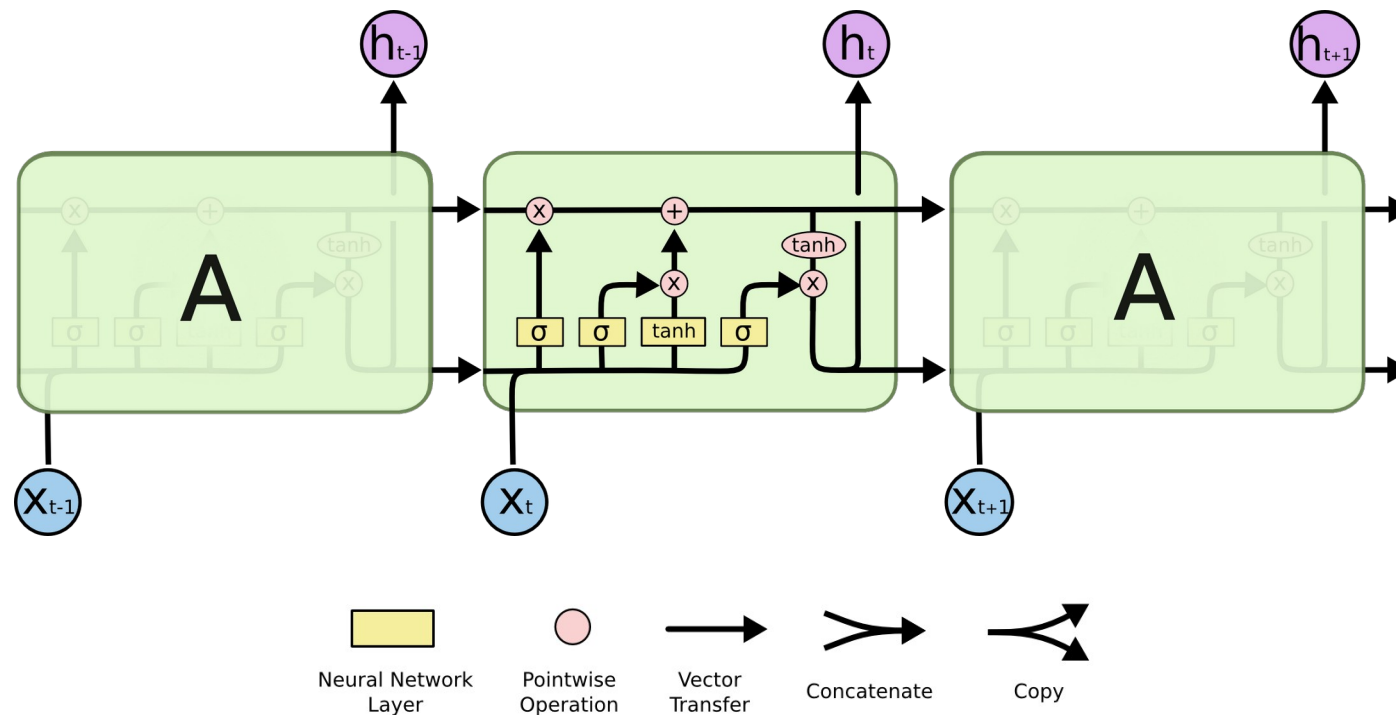

$$h^{(t)} = f(w_{in}^{(t)}i^{(t)} + w_{rec}^{(t-1)}h^{(t-1)})$$

Vanilla RNN [8]

Sieci rekurencyjne

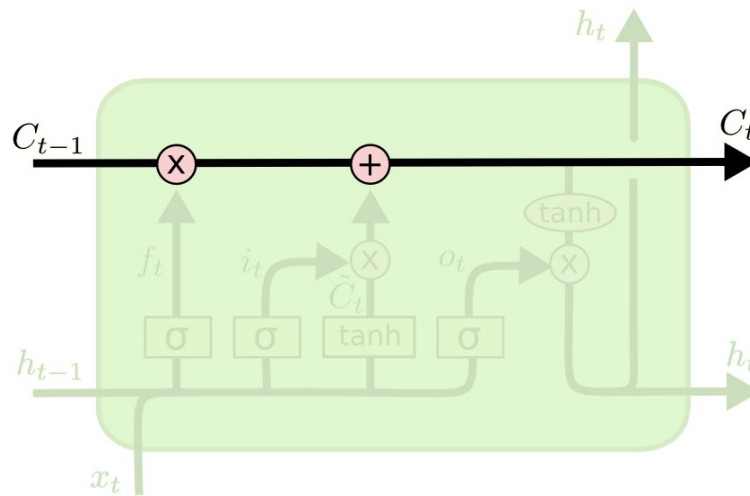
» Long-short term memory unit [7]

Struktura LSTM [8]

Sieci rekurencyjne

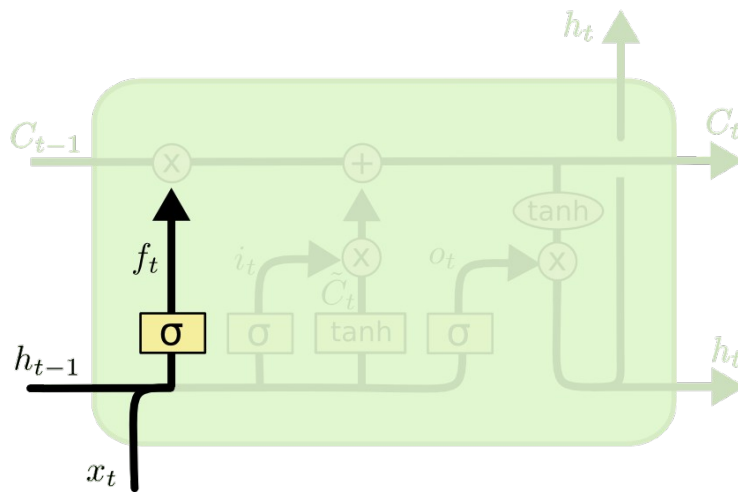
» Long-short term memory unit

Cell state [8]

Sieci rekurencyjne

» Long-short term memory unit

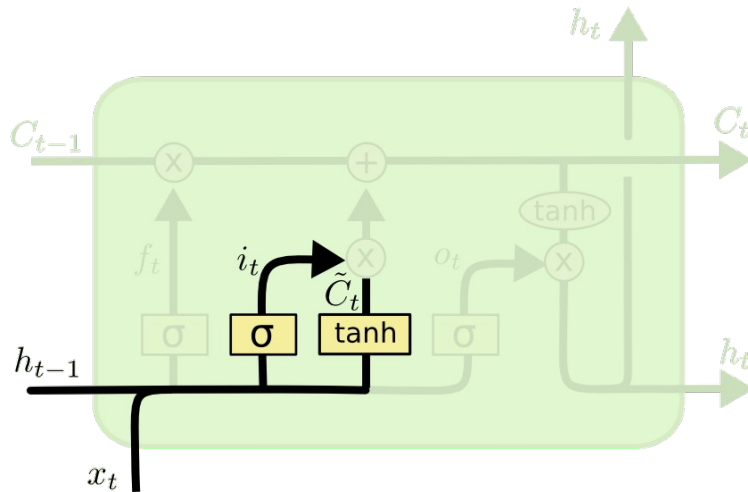

$$f_t = \sigma (W_f \cdot [h_{t-1}, x_t] + b_f)$$

Cell state [8]

Sieci rekurencyjne

» Long-short term memory unit

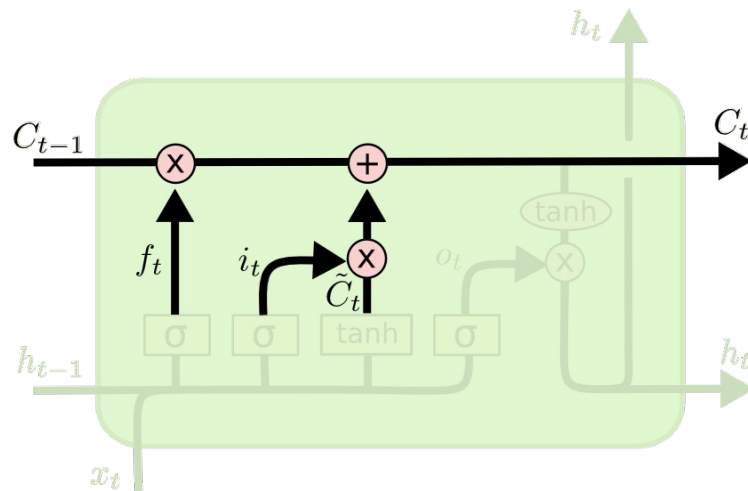
Cell state [8]

$$i_t = \sigma(W_i \cdot [h_{t-1}, x_t] + b_i)$$

$$\tilde{C}_t = \tanh(W_C \cdot [h_{t-1}, x_t] + b_C)$$

Sieci rekurencyjne

» Long-short term memory unit

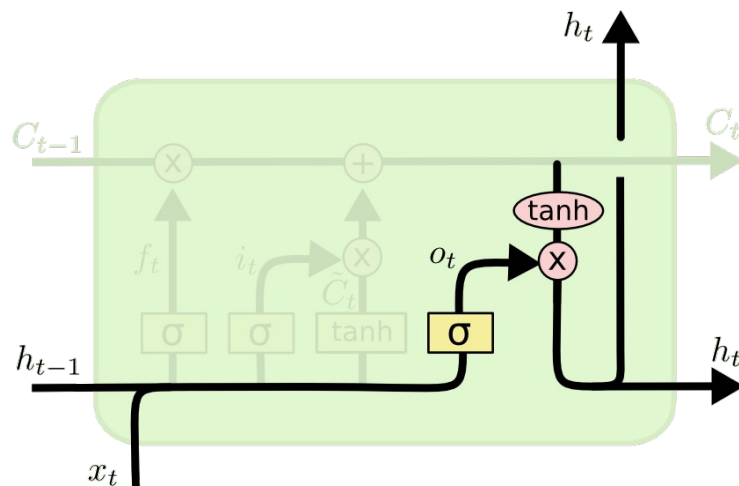

$$C_t = f_t * C_{t-1} + i_t * \tilde{C}_t$$

Cell state [8]

Sieci rekurencyjne

» Long-short term memory unit

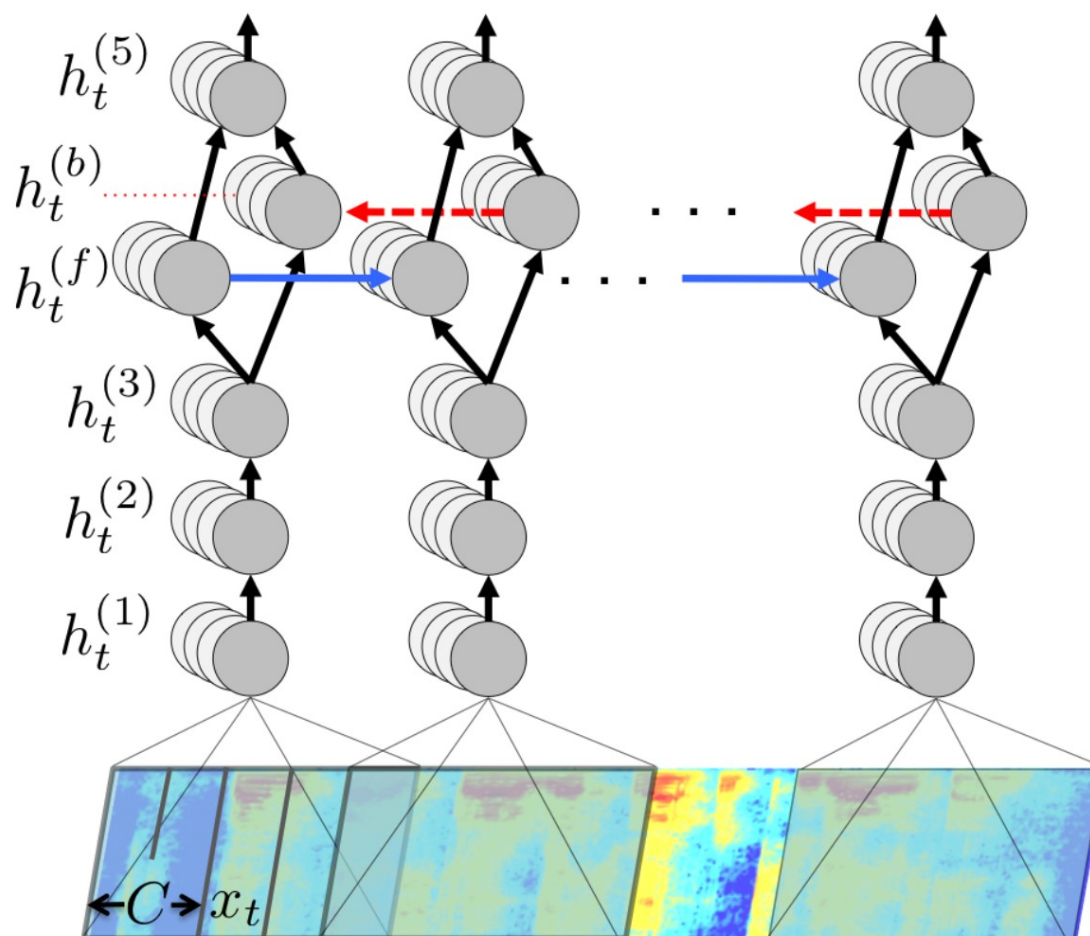
Cell state [8]

$$o_t = \sigma (W_o [h_{t-1}, x_t] + b_o)$$

$$h_t = o_t * \tanh (C_t)$$

Deepspeech

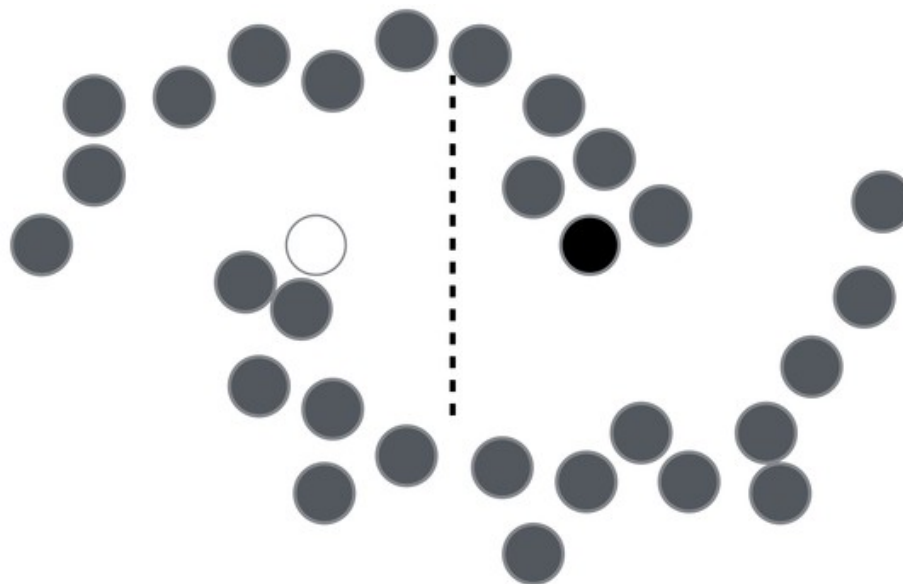
- » Transkrypcja wypowiedzi na podstawie spektrogramu

Uczenie półnadzorowane

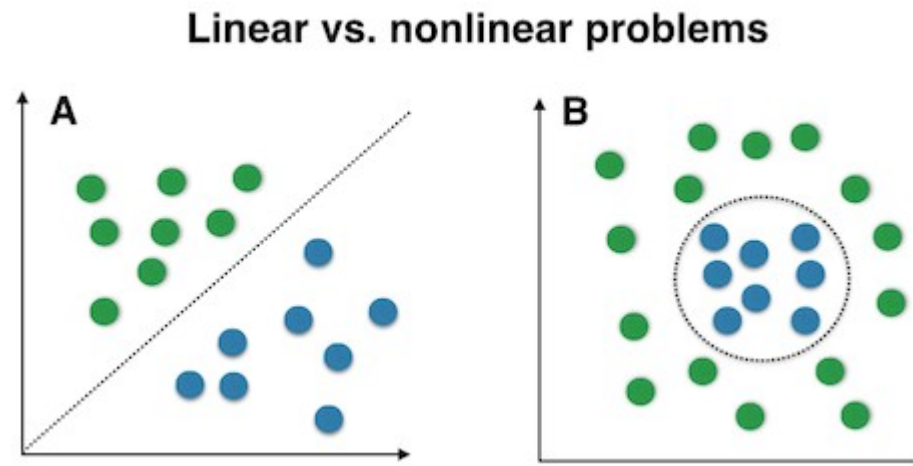
- » Trudność w pozyskaniu opisanych danych (sieci neuronowe potrzebują dużo danych aby nie overfitować)
- » Obecność nie opisanych danych poprawia skuteczność klasyfikacji

Potencjalny overfitting w przypadku użycia nie wystarczającej ilości danych [9]

Uczenie półnadzorowane

- » Jednym z podejść może być zastosowanie PCA
- » Jednak PCA nie radzi sobie z nieliniowymi danymi

https://sebastianraschka.com/images/blog/2014/kernel_pca/linear_vs_nonlinear.png

Autoenkodery

Sieć neuronowa, używana do efektywnego kodowania danych wejściowych (odnalezienia reprezentacji charakteryzującej dany zbiór, często o mniejszym wymiarze niż wejście) w sposób nienadzorowany.

Możemy wyróżnić enkoder (część sieci odpowiedzialna za kodowanie), który dokonuje transformacji wejścia do pewnej ukrytej reprezentacji z (stanowiącej pewnego rodzaju kod):

$$z = f_{\theta}(x) = \sigma(Wx + b)$$

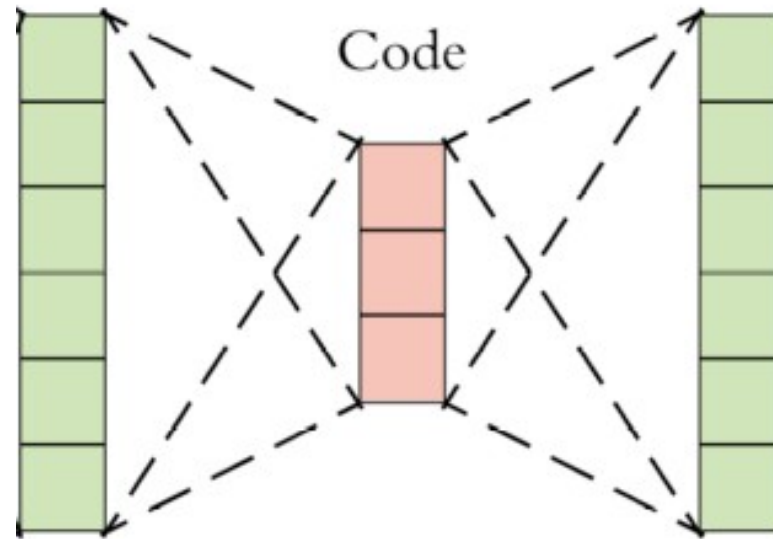
Oraz dekodery, który próbuje otworzyć te dane wejściowe na podstawie ich ukrytej reprezentacji z

$$x' = f_{\theta'}(h) = \sigma'(W'z + b')$$

Minimalizując funkcję błędu między wejściem i rekonstrukcją.

W, W', b, b' - parametry sieci; σ, σ' - funkcje aktywacji

Autoenkodery

Przykład autoenkodera[1]

Dla $W' = W^T$ w początkowej fazie uczenia – połowa mniej parametrów do optymalizacji

Dziękuję za uwagę

Bibliografia

- » [1] Y. LeCun, L. Bottou, Y. Bengio and P. Haffner: Gradient-Based Learning Applied to Document Recognition, Proceedings of the IEEE, 86(11):2278-2324, November 1998
- » [2] <https://towardsdatascience.com/applied-deep-learning-part-4-convolutional-neural-networks-584bc134c1e2>
- » [3] <https://www.analyticsvidhya.com/blog/2018/12/guide-convolutional-neural-network-cnn/>
- » [4] <https://towardsdatascience.com/single-neuron-training-3fc7f84d67d>
- » [5] Srivastava, Nitish, et al. "Dropout: a simple way to prevent neural networks from overfitting", JMLR 2014
- » [6] Buduma N., Fundamentals of Deep Learning, June 2017: First Edition, O'Reilly Media Inc.
- » [7] Hochreiter, Sepp & Schmidhuber, Jürgen. (1997). Long Short-term Memory. Neural computation. 9. 1735-80. 10.1162/neco.1997.9.8.1735.
- » [8] <http://colah.github.io/posts/2015-08-Understanding-LSTMs/>
- » [9] <https://towardsdatascience.com/simple-explanation-of-semi-supervised-learning-and-pseudo-labeling-c2218e8c769b>
- » [10] He, Kaiming, Xiangyu Zhang, Shaoqing Ren and Jian Sun. "Deep Residual Learning for Image Recognition." 2016 IEEE Conference on Computer Vision and Pattern Recognition (CVPR) (2016): 770-778.
- » [11] Veit, Andreas & Wilber, Michael & Belongie, Serge. (2016). Residual Networks Behave Like Ensembles of Relatively Shallow Networks. Advances in Neural Information Processing Systems.
- » [12] https://medium.com/@AI_with_Kain/understanding-of-multilayer-perceptron-mlp-8f179c4a135f
- » [13] One pixel attack for fooling deep neural networks, Su, Jiawei; Vasconcellos Vargas, Danilo; Kouichi, Sakurai
- » [14] Deep Speech: Scaling up end-to-end speech recognition, Hannun A., et al.